

A szerénységnek vége

Wolfgang Schneider

A németországi gyermekszínházszás tíz kultúrpolitikai követelménye

Először. A gyerekszínháznak állandó minőségellenőrzésre van szüksége!

Mivel a színikritika nem teszi a dolgát, a színvonal biztosításához önkéntes önellenzés kell. Ebben komoly hasznunkra volnának a területi munkatalálkozók és az intézményesített információcsere a producerek, a befogadók és a közvetítók között.

Másodszor. A gyerekszínháznak lobbira van szüksége a városi önkormányzatokban, a tartományi és a szövetségi kormányzatnál!

Mivel a politika nem teszi a dolgát, a gyerekszínházaknak maguknak kell a saját nyilvánosságukat megteremteniük. Ebben komoly hasznunkra volnának az egyesületek és a tartományi munkaközösségek.

Harmadszor. A gyerekszínházaknak színészképzésre van szükségük!

Mivel a színészképzés nem teszi a dolgát, a gyerekszínházi rendezőknek maguknak kell oktatóként belépniük a képzésbe. Ebben komoly hasznunkra volnának a gyerekszínházak és a színművészeti iskolák közötti intézményesített kapcsolatok.

Negyedszer. A gyerekszínháznak szerzők támogatására és a dramaturgok továbbképzésére van szüksége!

Mivel a gyerekszínházban mindig új történeteket kell elmesélni, vagy régieket kell újra elmondani, szükséges a szerzők részéről nyújtott támogatás. Ebben komoly hasznunkra volnának a megbízások, ösztöndíjak és a szerzők dramaturgként történő alkalmazása.

Ötödször. A gyerekszínházaknak figurákra, táncrea és zenére van szükségük!

Mivel a gyerekszínház saját magát mindig is kísérletnek tekintette, lássunk tovább az orrunknál és ebben komoly hasznunkra volnának más művészetek eszközei és lehetőségei, és a bábművészekkel, a koreográfusokkal és a zeneszerzőkkel való együttműködés.

Hatodszor. A gyerekszínháznak projekt- és koncepció-támogatásra van szüksége!

Mivel a produkciók legnagyobb része az úgynevezett független gyerekszínházi társulatokban jön létre, a támogatási politikanak az ehhez megfelelő eszközökkel kell rendelkeznie. Ebben komoly hasznunkra volna az egyes produkciók támogatása mellett a hosszú távú koncepciók támogatása.

Hetedszer. A gyerekszínháznak a vendégjátékok és a játszóhelyek támogatására van szüksége!

Mivel az önkormányzati és tartományi intézmények költségvetését folyamatosan csökkentik, viszont minden gyereknek, függetlenül attól, hogy városban vagy falun él, joga van ahhoz, hogy színházat lásson³, a szövetségi államnak kell biztosítania a decentralizált színházi előadások feltételeit. Ebben komoly hasznunkra volna a minőséget bizonyító mobil rendezések garantált támogatása.

Nyolcadszor. A gyerekszínházaknak az óvodákkal és iskolákkal való együttműködésre van szükségük!

Mivel e nélkül az együttműködés nélkül a gyerekszínház nem működhet, a közvetítőket be kell vonni a művészi alkotófolyamatba – nem azért, hogy megneveljük őket, hanem azért, hogy a részvétel által elmélyíthessék ismereteiket. Ebben komoly hasznunkra volna a nevelők és tanárok színházi továbbképzése.

Kilencedszer. A gyerekszínháznak nemzetközi cserére van szüksége!

Mivel bebizonyosodott, hogy a kölcsönös elfogadás, megismerés és együttműködés gyümölcsöző hatással lehet a színházművészetre, a külföldi vendégjátékokat és a külföldről érkező vendégprodukciók bemutatását a gyerekszínházi munka szerves részévé kell tenni. Ebben komoly hasznunkra volna a Goethe-Institut bevonása és új támogatási lehetőségek létrehozása tartományi és szövetségi szinten.

Tizedszer. A gyerekszínháznak színháztudományra van szüksége!

³ Ezt a jogot Németországban törvényileg biztosítják. (A fordító jegyzete.)

Mivel a német nyelvű és színház- és irodalomtudományt és kultúraelméletet tanító egyetemek közül egy sem vette föl a képzésbe mint magától értetődő tárgyat a gyerekszínházat, a gyerekszínház művészeinek maguknak kell jelentkezniük, hogy oktatóként dolgozzanak. Ebből kutatási megbízások szülehetnek, például a gyerekszínház történetével vagy a befogadással kapcsolatban. Ebben komoly hasznunkra volna a diákok számára biztosított gyakornoki helyek megteremtése.

ASSITEJ Bundesrepublik Deutschland (szerk): Grimm & Grips 12. Jahrbuch für Kinder- und Jugendtheater 1998/99, Frankfurt/Main, 1998. 7-8. oldal. Fábri Péter fordítása.

Globális szimuláció

*A 80-as évek sláger-metódusát, a kommunikatív nyelvtanítást a 90-es évek közepétől felváltotta a „cselekvéses megközelítés” (approche actionnelle), melynek lényege a konkrét feladatokban megjelenő, hosszú távú projekt keretei között történő nyelvtanítás. Ennek egyik válfaja az alábbi cikkben részletezett **globális és részleges szimuláció**.*

Ereje abban rejlik, hogy az idegen nyelvet tanulók a tanár által előre alaposan megtervezett órán képzeletüket használva építenek fel egy önálló világot a tanár által megadott – földrajzilag, társadalmilag – zárt térben és időben. Minden nevet kap, s mozaikként illeszkedik be a tanulók által létrehozott fiktív világba. A nyelv eszköz lesz, jó esetben örömforrás.

Törpetánc. Bemutató foglalkozás Bollokné Weinecker Tímea vezetésével, a Szín-Kör-Játék Óvoda nagycsoportosainak közreműködésével. Kaposi László felvétele

Mi köze lehet a drámához?

Képzeljünk el egy olyan drámaórát, amelynek egy hosszú és részletes kontextusépítő fázisában egy 15-20 fős csoport minden tagja adott mikrovilágban nevet, helyet, egyéni problémákat talál, illetve a tanár által „bevitt” problémákra saját habitusa szerint reagál. Így épül a ház, népesül be a sziget, a